

K. *Mine-*
Registered for posting as a periodical
Category B.

The Australian Esperantist

(Successor to La Suda Kruco and La Rondo)

Oficiala Organo de la Aŭstralia Esperanto Asocio.

Membership, including this periodical: \$3.

Advertisements: 25 cents per line.

Editor (Redaktoro): F. R. Banham, 31 St. Andrew's Ave., Rosanna, Vic., 3084

Treasurer (Kasisto): L. Scott, 34 Ocean Road, Manly, N.S.W., 2095.

A.E.A. Press Officer: Mrs. M. Chaldecott, 16 Grosvenor Road, Lindfield, N.S.W. 2070

Address of A.E.A.: Box 415 P.O. Manly, N.S.W., 2095.

A.E.A. Libro-Servo: T. Elliott, 8 Lone Pine Parade, Matraville, N.S.W. 2036

N-ro 111 (191)

MELBURNO

Oktobro, 1972

AŬSTRALIA ESPERANTO-ASOCIO OFICIALA INFORMILO

NOVAJ ANOJ:

Thomas, S-ro S. W., Kavieng, New
Ireland.

Amat, S-ro C., Mt. Waverley, Vic.

T.G.M.F.:

Cox, F-ino V., Surrey Hills, Vic. \$5.00
Smith, S-ro C. M., Morningside,
Queensland \$5.00

ANONCOJ:

ESTRARO de la Esp-Federacio de
Kvinslando:

Prez: S-ino D. Sinclair, 6 Borland St.,
Caloundra, 4551.

Vic Prez: S-ro W. Ray, Bulcock St.,
Caloundra, 4551.

Sek: S-ino D. M. Styles, 51 Donald St.,
Clontarf, 4019.

Vic Sek: S-ro R. Ritchie, "Homewood",
Dulong Road, Nambour, 4560.

Kasisto: S-ino M. Pritchard, 13 Flinders
Pde., Redcliffe, 4020.

PRI ADRESARO:

Por nunaj adresoj de S-roj V. Guelt-
ling kaj Baxter ignoru la oficaĵajn listojn,
sed anstataŭ konsultu la liston de
membroj.

NOVA OFICO: KUNORDIGANTO

S-ino S. Fanos, 11/27 Alt st., Ash-
field, 2131.

Niaj kursaj instruistoj faras grandegan
laboron; la estraro kore dankas al ili,
kaj jam trovis metodojn por plifaciligi
la ŝarĝon: (a) lu altiras studentojn.
(b) lu kondukas ilin de kurso al kurso,
de ekzameno al ekzameno.

Jen la S-ino — Shirley. — Russ Bax-
ter, sek.

A.E.A. EXAMINATIONS

Elementa: W. C. Grafen, Vic.; Mrs.
M. Beaumont, N.S.W.

AUSTRALIA KRONIKO

PERTH: F-ino Irene Spink 12/7 kon-
dukis nin per diapozitivaj al Ĉinujo.
Rusujo, Hindujo kaj aliaj landoj, kie ŝi
kaptis memorindajn kolorbildojn. Dum
aŭgusta kaj septembra kunvenoj nia
prez-o kaj nia sek-o interesis nin per
atentotenaj programoj. S-ro Hawks
lerte, vigle instigis anojn respondi, kaj
S-ro Howard, kun la prez-o, rakontis
pri spertoj, invitante aŭskultantojn inter-
rompi per demandoj.

Denove ni bonvenigis D-ron kaj S-
inon Caldera, kiuj vizitis multajn lokojn
tra la mondo. Ĉe la kunvenoj en Ned-
lands 9/8 and 13/9 D-ro Caldera sorĉis
la orelojn, parolante pri lokoj kaj
E-istoj, kiujn li vizitis. D-ro Einihovici
alparolis 40 membrojn de la Morley
Rotaria Klubo ĉe la Dianella Hotel 14/8.
Raporto pri tio aperis en la klub-
bulteno. Nia publicisto, S-ino I. Eini-
hovici, fidele laborante por E-o, lasta-
tempe ricevis promeson de la "Nomen-
klatura Komitato", ke strato estos
nomita honore al D-ro Zamenhof.—G.
Pollard.

MELBOURNE: "Novajoj el la Poŝta
Departemento" estis temo de prelegoj
de Ges-roj Koppel, 7/8. Denove klub-
anoj, 14/8, laŭvice kontribuis erojn,
plejparte rilate al Esperantolingvo kaj
propagando. H. Beechey 21/8 parolis
pri la libro "Veturiloj de la Dioj".
Li klarigis la teorion de la aŭtoro pri
vizitoj al Tero de Spac-Veturistoj en

antaŭaj jarcentoj kaj diskutis la metodojn subteni la teorion per priskriboj de rokpentraĵoj fare de primitivuloj en multaj mondpartoj.

George Kuhlman, de la Boronia E-Grupo, 28/8, prezentis unikajn scenojn pri Siberio kaj kelkaj urboj en la Sovet-Unio, dum li priskribis trajnvojaĝon per la Trans-Siberia Fervojo, kun la edzino kaj 5 filetoj. Vere interesa vespero!

La parolanto je 4/9 estis F. R. Bannham, kiu ĵus revenis post ferio en la nordo. En diskuto pri diversaj A.E.A.-aferoj, li priskribis renkontiĝojn kun E-istoj en Brisbano kaj Toowoomba. Poste li legis, kun rideksploda efiko, artikolon: Dormi kun Virino estas Malkomforte. Ŝkvls rakonto pri spritajo, kiu faris Grabowski al ŝi kontraŭ-Eulo rilate la meritojn de la Itala lingvo kaj E-o.

La prez-o 11/9 legis saluton de Arnold Baldwin (Vic-prez.), kiu nun estas en Londono. Herbert Koppel detale raportis pri la U.K. en Portland laŭ aeroportaĵa raportoj.

MORWELL, Vic.: F-ino Loretta Kelly, filino de Brian Kelly, distris nin dum la aŭgusta societvespero. Loretta ludis gitaron kaj kantis kanton kiun ŝi kaj ŝia patro tradukis el la angla. Poste ni ĉiuj kune kantis. Ankaŭ Ges-roj Schepers kontribuis al la programo. Ili aŭdigis sonbendon pri spertoj en Walhalla, kiam ĝi estis ormineja urbo. Tio estis la rezulto de intervjuo kun sinjoro, kiu loĝis en Walhalla dum multe da jaroj. Ges-roj Schepers tradukis Esperanten kaj surbendigis lian rakonton—M. Wybenga.

SYDNEY: 14/8 Victor Bourlin lerte prezentis karikaturoidojn de diversaj "Grimacoj de la Mondo". Ni bonvenigis vizitanton, Ted Woodruff, el Moree. Wre Chandler raportis, ke propagando progresas: "The Link". The Modern Language Teachers' Association, kaj la gazeto de Thomas Wide Transport, deziras havi artikolon pri E-o.

21/8: Wre Chandler ludis sonbendon de paroladoj de Prof-o R. Robertson kaj Prof-o Dunstan en la debato, "Ĉu Esperanto estas la Latino de morgaŭ?" (p. 219 The A.E.). Poste membroj diskutis la temon: estis dirite, ke ĝi ne estas taŭga — Esperanto ne estas la Latino de morgaŭ; Latino estas morta lingvo, sed E-o estas vivece vigla moderna lingvo kaj, kiel aliaj lingvoj, ĉiam kreskadas.

Ni bonvenigis kiel membron S-ron Brodie, kiu nun loĝas en Sidnejo.

MANLY: Ni decidis starigi kampanjon por varbi novajn membrojn kaj student-

ojn: Estas multe da intereso pri fremdaj lingvo en la vesperaj kolektaj. La franca, germana, itala kaj eĉ la japana prosperas. Niaj klubanoj kredas, ke ni devas vekti intereson ankaŭ por E-o. La klubo havas fortan dramatan grupon, regule kunvenas en klasoj kaj por aŭskulti al gastparolantoj. Sed novaj subtenantoj estas necesaj por reteni intereson kaj disvastigi la movado ĉi-loke.

S-inoj Lily Goldsmith kaj Peg Ford Lewis jam revenis post siaj vojaĝoj en Britujo kaj alilande. Ambaŭ ĝuis sian sperton. Tiu granda subtenanto de la Klubo, Marjorie Duncan, ankaŭ ŝi revenis frue en septembro.

ROTARIANOJ KAJ ESPERANTO

La fak-delegito por interesigi Rotarianojn pri E-o, Les Scott, kiu mem estas Rotariano, raportas intereson de pluraj Rotarianaj kluboj.

Prof-o "Robbie" Robertson gastparolis al Sidneja kluboj en Strathfield, Campsie, Hunters Hill kaj Liverpool.

Wre Chandler parolis ĉe Lidcombe, Leichhardt kaj Corrmal. Rotariaj kluboj en Murwillumbah (N.S.K.) kaj Mirboo North (Vic.) havas intereson, kaj ni sendis sonbendon al Merimbula.

Cu sperta, aŭ ne, proponu vin kiel gastparolantoj al Rotariaj kluboj tra Aŭstralio kaj Nov-Zelando. Skribu al Les Scott, 34 Ocean rd., Manly, 2095.

N.S.K. FEDERACIO

aranĝis konferencon ĉe la Motor Lodge, Bathurst, por okazi: oktobro 28-29. La konferenco inkluzivos la jarkunvenon. Post tio, la jarvespermango kaj amuz-vespero: E-istoj mem partoprenos ĝin. Dimanĉe oni veturos ĉi-kaŭ la vidindaĵoj de la urbo Bathurst, revenante p.t.m. Detaloj ĉe Sek-jo, S-ino L. Goldsmith, 2/22 August rd., Manly, 2095. Invitas ni ĉiujn al bonega semajnfino!

TOOWOOMBA, Q'ld: Another successful Esperanto seminar was held at the home of Mrs. J. A. Lehan, Harmsworth St., Toowoomba.

Students old and new discussed the practical application of Dr. Zamenhof's simple set of grammatical rules, practised the international language orally, listened to recorded musical items and themselves joined in a sing-song led by Miss Margaret O'Mara on her guitar. Among the visitors were three students from the Range High School who are learning the language, under the guidance of Mrs. Lena Buchan, President of the Toowoomba Esperanto Society.

Several students will represent the Toowoomba group at State Esperanto Conference (Queensland Esperanto Federation) at Mt. Tamborine in October.—H. V. Petley.

18-A AŬSTRALIA KONGRESO MELBURNO, 1972

Ensp:zoj:	
Kotizoj:	\$881.00
Donacoj:	27.50
Profito el Loĝigado:	172.28
Profito el ekskursoj:	229.05
Profito el fotografaĵoj:	28.00
Profito el poŝtkartoj:	2.00
Kurtaĝo aldonita al ĉekoj:	1.67
Banka interezo:	2.19
Procento el vendo de libroj:	13.46
	\$1357.15

Elsp:zoj:	
Presado kaj paperajoj:	\$1.86
Poŝtaĵoj kaj diversajoj:	34.72
Kosto de la koncerto:	44.00
Publico:	44.50
Kosto de la bankedo:	29.79
Premioj por la konkurso:	40.65
Alifikso de ŝildo:	7.00
Flago:	19.55
Kosto de insignoj:	7.50
Impoŝtmarkoj:	5.30
Kongresaj Programoj:	12.40
Ceklibro:	2.50
Rifuzita ĉeko:	2.50
Profito el la kongreso:	1104.88
	\$1357.15

Distribuo de la Profito:

A.E.A.		
20% de la kotizoj	\$176.20	
50% el la profito	\$464.34	
		\$640.54
Melbourne		
Esperanto Society	\$291.06	
Eastern		
Suburbs E-Club:	\$103.96	
Malvern		
Esperanto Group	\$41.59	
Boronia		
Esperanto Group	\$27.73	
		\$464.34
		\$1104.88

LINGUAPHONE: Surdiska lingvoinstruado. Ĝi forlasis kelkajn siajn kursojn, inter kiuj la Esperantan. Ĉu tio okazis pro la iom vigla vendado de Esperantaj diskoj farataj de aliaj diskfarejoj jam de kelka tempo?

LIBERA FORUMO

Kun intereso mi zorge legis la resumitajn paraĝrafojn el artikolo verkita de Wm. Auld pri televido (The A.E. 8/72)

Mi samopinias kun li. Miaopinie televido estas fanfaronilo kiu brue enstridiĝas en la normalan kvietecon de la hejma vivo. Ĝi manipulas la pensadon de la rigardantoj, precipe de junuloj. La tielnomata muziko, kiu ofte akompanas televidon, alikties la orelojn de aŭskultantoj. Televido ŝteletas el la menso, precipe la juna menso, ĉian deziron legi ian literaturon kiu plibonigus vortkomprenon kaj, tial, voĉesprimon.

La nenaturaj, nekofortaj pozoj, kiuj estas ofte prenataj kiam oni alvidadas al televido, ne estas bonfaraj por la homa korpo; krome, la okuloj laciĝas kaj doloras pro longtempa sidado antaŭ ĝi.

Generale la konstanta rigardanto estas cerbolavata kaj perdas la kapablon de sendependa kre-pensado. La homaro povus profiti de saĝa uzado de televido, sed ĝia nuna sendistinga uzado malutile efikas sur la pensmanieron kaj vivmanieron de rigardantoj. — C. M. Smith, Kvinslando.

Koran kunsenton kun C.M.S. Antaŭ la veno de televido miloj da Britoj dum juneco legadis la verkojn de klasike bonaj aŭtoroj, kies stilo tiel efikis sur ilin, ke iom post iom ili formis en si laŭgrade similan kapablon verki en sia gepatra lingvo. Nun nur malofte gejunuloj havas amon legi la purstilajn verkojn de siaj gloraj antaŭuloj, preferante sidadi kiel pupoj antaŭ televido kaj absorbi la krude kripligitan lingvaĉon de malkulturaj filmoj kaj groteske absurdaj reklamoj.

La "leĝo" malpermesas, ke gejunuloj vidu filmojn pri fi-sekso, kruelo, pafado kaj simila, supozinde por ili tro ŝokaj aŭ morale malbonefikaj. Tamen tiu "leĝo" neniel ŝirmas geknabojn kontraŭ veneno egale mortiga — detrua por kultivo de vera lingvosento — nome, la malnobligo kaj putrigo de ilia lingvo, la glora Angla.

Antaŭ jardekoj, homoj, lerninte ĉe la piedoj de la majstroj, ofte fariĝis altklasaj ĵurnalistoj, konataj verkistoj. Estas timinde, ke la venonta generacio forte mallevos la nivelon de verka esprimado, ĉar en siaj fruaj jaroj ili sin lasis sklaviĝi al la kretena parolajo de la nuntempa televido. Eĉ nun, kiom da gelernejoj povas verki modele bonan leteron? Kiu el ili — junaj kaj nejunaj — dediĉis horojn al la bonegaj "Nokturno" (3AR Melbourne), aŭ la

purvoĉaj legoj el literaturo faritaj de Emlyn Williams, Charles Laughton, Basil Rathbone k.a. ? — Farbo.

T.G.M.F. De tempo al tempo mi renkontas tiujn misterajn literojn en nia gazeto. Post serĉado mi trovis en ĝi (5/72) mallongan anoncon: "A.E.A. intencas starigi fonduson nomatan 'La Tajni Goldsmith Memoriga Fonduso'. — Russ Baxter, sekretario. Kutime oni legifirme deklaras en la anonco la celon de tia fonduso. Kio estas la celo de la Fonduso? Kiu estras ĝin? Kiom da mono estas jam enpagita? — P. E. Schwerin.

NEKLARA ESPERANTAĴO

Mi simpatias kun vi en via embaraso, nome via malperfekta kapablo traduki en pur-sencan Anglajn tiun aŭ alian frazon, kiun okaze vi legas en Esp-aj libroj, gazetoj k.a. Povas esti, ke la nekapablo ne devenas de via manko de Esp-a sciaĵo, sed ĝuste pro tio, ke iufoje eĉ bonaj E-verkantoj sin lasas skribi neklarajn E-on. Ili aŭ erare influigis de dirmanieroj propraj nur al sia gepatra lingvo, aŭ tro rapide, haste, surpaperigas pensojn, ideojn, kiuj estas al ili mem pli-malpli sufiĉe klaraj, sed tute malklaraj por la legantoj. Ofte homoj skribas antaŭ ol ili mem klare formis la ideojn en la propra menso. Pro tio, kompreneble, la leganto cerbumas!

Eĉ la majstroj iufoje "dormetas kiel Homero", farante frazojn nekompreneblajn. Unu ekzemplo: Marta, p.2, 9/10: — "tiu, kiu . . . elnaĝas antaŭ nia imago en la formo de Adoniso, dormanta sur la mistero" . . . (??). D-ro D. B. Gregor, fundescia E-isto Brita, de kiu mi petis helpon, konfesis sin nekompreneanta. Li promesis eventuale peti Polon pri la afero. Zām. tradukis Martan el la Pola. — Red.

SCOUTING

"La Skolta Mondo" is issued 4 times a year. Agent is S. H. Milligan, 274 Mont Albert rd., Surrey Hills, 3127.

Scouting is a universal organisation: Esperanto can open for its myriad members the door to free communication the world over. Contact the above for details.

"I cannot forecast to you the action of Russia. It is a riddle wrapped in a mystery inside an enigma".—Churchill: "Second World War", vol. 1, 383.

Mi ne povas prognozi la estontan agadon de Rusujo. Tio restas diven-demandando volvita en mistero interne de enigmo".

H. J. BULTHUIS: "JANE EYRE"

El letero 2 novembro 1931. "Mi iom miras, ke en via skizo de recenzo pri "Jane Eyre" vi komparis la tutan tradukon kun la originala verko. Tion farante, vi tute ne povas verki favoran kritikon, ĉar neniam mi laŭvo-te, sed ĉiam tre libere tradukas. Mi tamen ne sentas ofendon; kiel kritikisto vi rajtas kritiki laŭplaĉe. Mi ĉiam ŝatas honestan eĉ severan aŭ malfavoran kritikon.

"Kelkfoje kiam Esp. verko ne estas klara mi komparis ĝin kun la originala teksto kaj tiam mi ĉiam vidis, ke la traduko estas sklave laŭvorta. Tion mi spertis eĉ 'Faŭsto', 'Urbo de Bolega Sencenjaĵo', 'Progresado de la Pilgrimanto', 'Aventuroj de Alicia en Mirlando', 'Tragedio de Reĝo Lear' (1) 'En Okcidento Nenio Nova', 'Barburo de Seviljo' kaj precipe 'La Floretoj de St. Francisko'. Kontraŭe mi vidis tre klarajn tradukojn, kiuj tre diferencas de la originalaĵoj: 'Fabeloj de Andersen', 'Batalo de l'Vivo' t.k.p. Zamenhof estis Polo; li donis al ni pli bonajn tradukojn ol povus Anglo aŭ Dano, kaj el tio rezultas, ke tute ne estas necese, ke tradukisto traduku nur verkojn el sia propra lingvo. Tiel same faris la Anglo Eggleton per siaj tradukoj el la Germana, kaj la Hungaro Kalocsay per tiuj el diversaj linkvoj.

"En Angla Esp. gazeto mi legis: "Se vi volas fari bonan tradukon, tiam atente legi frazon post frazo kaj traduku ilin per viaj propraj vortoj!" Tion mi faris, tradukante "Jane Eyre", kaj eble mi iom tro ofte deslankigis de la originala teksto, kiun mi tamen perfekte bone komprenas. "Jane Eyre" ne estas matematika aŭ historia verko. Oni ja traduku verkon de Erasmus aŭ Spinoza kiel eble plej laŭvorte, ĉar en tiaj verkoj ĉiu vorto valoras, sed tio ne estas la fakto eĉ verkoj kiel "Jane Eyre", "Fabeloj de Anderson k.t.p.

"La ĉefa afero estas, ke la Esp-istoj legu "Jane Eyre" kun plezuro kaj ne kun tro multe da peno . . . Tutkore via, H. J. Bulthuis, Den Haag.

(1) Temas pri la traduko de Curry kaj Ashley, 1924. Recenzo pri "Jane Eyre" aperas en "La Suda Kruco", jan. 1932. Bulthuis mortis en 1945. Lia plej amata verko estas la originala romano: "Idoj de Orfeo", kronita de la Lingva Komitato, 1923.

Vidu: Encik. de E. En "La Nova Etapo", nro 1, 1932, aperas kritika skizo pri liaj originalaj romanoj.

GOETHE-INSTITUTO: Laŭ "H. de E." 3 junio, tiu organizo por disvastigi

la Germanan lingvon, antaŭ du jaroj devis pro financaj malfaciloj limigi sian agadon.

LINGVEMULA LOKO

Interes(ig)i . . .

Estas strange, ke la utila formo "interesigi" en la Plena Vortaro ne troviĝas en la Plena Ilustrita Vortaro.

"Mi interesis lin pri Esperanto"; "La redaktoro klopodis interesigi la gazeton": tio estas, — igi ĝin interesanta. Simile: ". . . interesigi la komeron pri Esperanto". — Igi ĝin interesata.

Pri -ig kun verbaj radikoj, vidu: Lingvaj Respondoj, sub "-ig" indekse.

ĈU EBLAS FARI NENION?

Leganto skribis al ni: "En The A.E. (9/72) unua paĝo, fine de la dua paraĝrafo, aperas: "Nur memoru fari nenion, kion mi faris".

"Nenio (nothing) ne ekzistas; tial ne estas eble fari nenion. Ĉu la verkinto intencis diri: 'Certigu, ke vi ne faru ion, kion mi faris'?"

Nu, ni studu la jenan frazon: "No rubbish is found on the streets". E-isto tradukas tion per du frazoj:

- (1) Troviĝas nenia rubaĵo sur la strato.
- (2) Ne troviĝas ia rubaĵo sur la strato.

La dua estas tre preferinda, ĉar ne povas "troviĝi" neekzistanta aĵo. Ni donas ankoraŭ unu ekzemplon:—

"Bedaŭrinde troviĝas en la cetera bona libro de P. nenia indekso". Prefere: "Ne troviĝas en la . . . libro . . . ia indekso".

Per tio ni vidas, ke en frazoj tiuspecaj la verbo sen antaŭa "ne" povas momente erarigi aŭdanton, eĉ leganton, kiu supozas, ke sekvas ia ekzistajo, subjekto de la verbo: ekz-e: "Troviĝas en la libro . . . fuŝaj paĝoj".

Tamen nelogikaj uzoj de "neni" estas oftaj en la E-a literaturo: "Li manĝis nenion"; "Li faris nenion" estas Zamenhofaj.

PRI NIAJ JARKOLEKTOJ

Ken Linton havas kompletan kolekton de nia landa organo bele binditan ek de "La Rondo" en la jaro 1941 ĝis la laste eldonita numero de "The A.E.". Laŭ "Sudda Kruco" 9/30: N. Gays kaj G. Gordon, kaj laŭ "S.K." 4/30: S-inoj Hopton kaj Purnell havis kompletajn jarkolektojn. La kolekto de G. Gordon supozinde restas en la Alexander Turnbull Library en Wellington: tiun de S-ino Purnell nun posedas via redaktoro. Kie troviĝas la du ceteraj?

ŜEKSPIRAJ DRAMOJ EN ESPERANTO

Jen kerneca resumo de kritiko fare de Wm. Auld, fama poeto. Por ĝin detale profiti, legu lian klare klarigan artikolon en "The British E-ist", okt. 1971 - jan. 1972.

Hamleto (Zamenhof) 1894: "Alta grado de fideleco al la originalo. Eminente prezentotaŭga. Starigis normojn kaj nivelon, kiun ne atingis la Ŝekspiraj tradukoj antaŭ 1960.

La Ventego (Motieau) 1904: Banala parafrazo, al kiu mankas fluanteco.

Julio Cezaro (Lambert) 1906: Pli bona provo ol tiu de Motieau. Malgraŭ manko de adekvata poezia dinamismo (la ĉefa malforto de ĉiuj fruaj tradukoj) Lambert ne kontentigis banali, kaj ofte li tradukis per la sama versnumero kiel la originalo. La funebran parolon de Antonio li tre bone redonis.

Makbeto (Lambert) 1908: Tasko pli malfacila ol ĉe Julio Cezaro. La lingvo de la originalo estas pli kompakta kaj dense esprimiva ol en Julio Cezaro, kaj por ĝin redoni la talento de Lambert vere ne sufiĉis.

Kiel Placas al Vi (Kellerman) 1910: Ĉefaj karakterizoj estas pezo kaj plato. La plej aborta el la provoj rekrei Ŝekspiron en Esperanto.

La Venecia Komercisto (Wackrill) 1914: Bona traduko, kiu vere eksentigas la kvalitojn de la originalo. Liaj versoj kaj sonoraj, estas kompreneblaj sen peno. Vere impona atingo. Efektive, oni povus ĝin senhonte reeldoni hodiaŭ — eventuale kun absoluta minimumo de editorado.

Sonĝo de Someromeza Nokto (Briggs) 1921: Ne tiel bone eltenas la tempopason En ŝia epoko ĝi ŝajnis kontentiga; sed ĝi ja ne validas en la moderna epoko.

Reĝo Lear (Curry kaj Ashley) 1924: Iom pli sukcesa. Per ĝi jam aŭroris la nova, moderna epoko de altgrada adekvata tradukado; tamen ankoraŭ la nivelo ne atingis dinamismon indan je la granda originalo.

Romeo kaj Julieto 1945; Antonio kaj Kleopatro 1947; La Gajaj Edzinoj de Windsor 1948; kaj Troilo kaj Kresida 1952 (Andrew): La proza traduko de poezia verko estas komplete senutila krom kiel ŝlosilo helpe tiun, kiu klopodas trakompreni la originalan tekston.

Otelo (Rossetti) 1951: La versoj redonas la poezion de la originalo; la prozaj paroloj viglas kaj esprimivas. En la poezio kvazaŭ aŭdiĝas la aŭtenta voĉo de la granda poeto.

Hamleto (Newell) 1964): Li aliris sian taskon kun intenco resti kiel plej proksima al la laŭvorta senco de la

Angla teksto; li nomis sian provon "produkto de modera fidelisma maniero". La traduko havas grandajn meritojn, sed enhavas sintaksaĵojn pli indigenajn al la Angla ol al Esperanto. Oni eksentas, ke ĉe Newell la originala estas por li la pli grava lingvo. Pro la laŭvortisma kriterio la traduko estas ofte peza, malflua, malgracia, precipe en komparo kun la Zamenhofa majstroverko.

Reĝo Lear 1966; Somermeznokta Sonĝo 1967; La Tempesto 1970 (Kalocsay): Tiuj tradukoj reprezentas la veran apogeon de la ĝisnuna Sekspir-tradukado. Ili tiel rekreas la spiriton kaj la poezion enhavon de la originaloj, ke ĉiu leganto povas fidi, ke per ili li vere ekkonas la dramojn de la Angla aŭtoro.

(Kelkaj tradukoj de Kalocsay ekzistas ankoraŭ en manuskripto, interalie: La Mildigo de la Meĝero; La Komedio de Eraroj kaj Epifanio: aŭ, Kiel Vi Volas.

PARODIOJ

En la mondon venis nova krizo:
Tra la mondo iras la bojkoto:
Per flugiloj de la civilizo
Nun ni ĉiuj flugas al bankroto.

Jen Usono (ne plu soifanta)
Ĝi la monan ŝiras organismon.
Al la mond' eterne kreditanta
Ĝi prezentas bankrotakalismon

Forte staras muroj de l' doganoj
Inter la popoloj dividitaj,
Sed ni ĉiuj saltas sur vulkanon
Per la dancaj flamoj ekscititaj.

—El "La Pirato", ĉ. 1933.
Aliajn parodiojn vi trovos en "The British E-ist", feb. 1934 (La Misvojo), kaj en "Bulgara E-isto", aŭgusto, 1963, pri La Vojo kaj La Espero.

ANGLAĴO PARLAMENTANA

What I've never done is fix a date
until I've made up my mind what the
date is likely to be" — Mr. McMahon
en March, 1972. "Age", 7 Sept. 1972.
"Kion mi neniam faris, tio estas: fiksi
daton antaŭ ol mi decidigis pri tio, kio
verŝajne estos la dato".

Jes ja, antaŭ ĉio la klarecol

BONVOLU RIDETI . . .

Boksisto surliris la arenon kaj pompe
prancis laŭ la maniero de sia metio.
Tiam li forsuis sian robon kaj—febre
ĝin remetinte — fulme kuris for el la
batalloko. Tri minutojn poste, li
revenis, ruĝvizaĝe, jam surhavante sian
kalsonon.

Malsana viro vizitis tre aferplanan
kuraciston. Atendinte horon en
antaŭĉambreto, li fine eniris la kon-
sultojn kaj komencis informi la kura-
ciston pri sia sanstato. Post kiam li
elvoĉis kelkajn frazojn, jen eksonis
telefono. Kiam la kuracisto finis sian
parolon ĉe la telefono la viro denove
komencis la diradon, sed ho ve, la tele-
fono ankoraŭ kvar minutojn interrompis
lian klarigon. Ne povante plu toleri
tiun ĝenadon, li ekprenis sian ĉapelon
kaj paŝis al la elira pordo. "Kien vi
iras?" krietis la kuracisto. "Al la plej
proksima telefonol" blekis la malsanulo.

HEJMA BINDADO

Estas ĉiujare 11 ekzempleroj de The
A. E. Por ilin kompakte konservi jen
rimedo:

Premuŝe krampoplinglu 6 ekzemple-
rojn per sufiĉe forta maŝineteto. Tiam
faru same kun la cetera kvino. Metu
strion da fortika gluo sur la maldekstra
rando; kune premu la du pinglitajn
arojn. Aldonu fronte kaj dorso paĝon
de blanka papero. Fine, kovru la tuton
per bonkvalita brilpapero.

NIA MUTA MONDO !

Robert Hamilton en "Sennaciulo",
6/72, atentigas, ke kiam la Usonaj
astronaŭtoj parolis de sur la luno al
nia planedo naŭ dekonj el la mond-
loĝantaro ne povis kompreni eĉ unu
vorton. Spite de grandioza antago de
modernaj scienco kaj teknologio, kiu
ebbligis la surluniĝon de la homo, li
tamen ankoraŭ ne venkis la problemon
de interkomunikado kun ĉiuj popoloj
de la mondo.

Komente ni aldonus, ke la problemo
estas ja solvita, per Esperanto, sed pro
antaŭjuĝemo kaj inercio oni ne uni-
versale akceptas la solvon.

TRANSLATION COURSE

Founded in 1940, this course aims to
produce a few clear and accurate
translators. Persons able to write
reasonably correct Esperanto may, by
active membership, improve their style
and deepen their knowledge of the
language. It is not suitable for be-
ginners, and is of little use to those not
prepared to translate the short English
texts regularly and methodically. \$2.00
for 11 numbers yearly. Details from
Editor.

"HEROLDO DE ESPERANTO"

Tiu gazeto enhavas, nroj 9 kaj 10
bonegan artikolon de Gaston Waring-
hien — La Lingvo kaj Stilo de Zamen-
hof. "H. de E." estas abonebla ĉe
Ken Linton. 5 dol. jare.

RECENZOJ

"Rakontoj el Pluraj Landoj": Fred Parker. Eld. Brita Esperantista Asocio. 89 paĝoj. 89P.

Lek ok anekdotoj kaj rakontetoj pri vojaĝo, aventuro aŭ simpla kuriozo kolektitaj de la aŭtoro dum mondovastaj ferivagaĵoj kaj aliamaniere. La klara elementeca lingvaĵo atestas, ke li bone plenumis sian celon: kontribui al provizo de taŭga legmaterialo por kursanoj. Estas evititaj esprimoj, kiujn Zamenhof ne aprobus, esprimo iom tro absoluta, ĉar diskutibla, tamen sagace kaj propre aplikita al ĉi tiu libro.

Modele priskribaj estas la skizoj pri vagado en Evedujo, Norvegujo, Aŭstrujo, Korsiko, Hispanujo kaj Montekarlo. Iom rememoriga pri la Usonaj rakontoj de Bret Harte estas: Kiel Sankta Nikolao venas al Hopkin's Bar; ĉble la plej bona en la kompilo. Rekomendita, laŭ ĝia difinita intenco.

"Esperanto-Deutsch poŝvortaro, 190 paĝoj: Deutsch-Esperanto, 2/9 paĝoj. Eld. Veb Verlag Enzyklopadie, Leipzig 05, Eilenburger str. 55. G.D.R.

Teknike admirinda elonaĵo. Nete klara teksto, fortikaj bindo kaj kovrilo; entute plaĉa prezento. Formato poŝforma 3½ x 5 coloj. Ĉiu libro enhavas 12.000 vortojn, kun derivadoj, figuraj uzoj, sencnuancoj. Laŭprincipe, laŭcele, la kompilito, Erich-Dieter Krause (Dip. Phil.), strebis aperigi modernan, ĝisdate lingvaj vortareton en kiu troviĝu, krom ĉiutagaĵ vortuzaĵoj, ankaŭ abunde esprimoj el la tekniko, komerco kaj sporto. Uzante la Plenan Vortaron kiel cefan fonton, la aŭtoro ankaŭ serĉis materialon el modernaj Esperantaj libroj kaj gazetoj.

Granda helpilo, precipe por negermanlingvanoj, estas la uzo de "tr" ĉe transitivaj verboj; "intr." ĉe netransitivaj; "f" ĉe in-genraj substantivoj; "m" ĉe virgenraj; "n" ĉe neŭtraj. La listo de mallongigoj (162) kontestas kun 33 en la Germana-Esp. de Hans Wingen (1954) kaj 106 en la Esp.-Germana de Butin/Sommer.

Tre rekomendinda por Germanlingvanoj kaj lernantoj de la Germana.

"Biblia Revuo": Oka jaro. Nro 1, jan-marto 1972. 6 dol. por 4 nroj. Angelo Duranti, Piazza Duomo 4, 48100 Ravenna, Italy. B.E.A. perantas.

Kvaronjara revuo por teologoj, tekstokritikistoj, religie-esplorantoj, arkeologoj kaj ĉiu homo havanta en sufiĉa grado la specifan kulturon por profiti digesti ĝian valoran enhavon. Se paroli nur pri la kompil-arango kaj la prestek-

niko, oni miras pri la timeginda tasko, kiu frontadas la cerbulojn kaj la manmetiistojn, kiuj ĝin produktas.

D-ro D. B. Gregor komparas la verkon de Jehezkel (A.K. ĉ. 580) kaj Eskilo (A.K. ĉ. 480) U. Baratto vorte kaj foto klarigas pri fosoj en Kapernaŭm kaj Magdalo. J. Chiussi ekzamenas la naturon kaj supernaturon de la Islama ekzegezo. Traduko el la Apokrifa Daniel far K. J. Young.

Biografia listo de prirelegiaj artikoloj el la monda gazetaro; recenzoj kaj notoj pri kuriozaĵoj, eltrovoj, kaj aliaj interesaj ankaŭ por simplaj homoj.

D-ro D. Broadribb restos plurajn jarojn en Zuriko ĉe la Jung-Instituto tie. Valida estas la supra adreso de S-ro Du-anti, kiu urĝe serĉas kunlaboron de fakuloj. Li donus detalojn.

"Sennacieca Revuo", Nro 100. 60 paĝoj, ilustrita. Eldonis S.A.T. Unu dolaro, ĉe la peranto, V. Gueltling, 9/45 Alt Street, Ashfield 2131.

Jen ĉiujara revuo kiu prave pretendus esti la plej granda soci-sciencia kaj kultura periodaĵo en Esperanto. Komparindus kun ĝi nur "Norda Prismo", lamente lamanta nur pro nesufiĉa abonsubteno.

Karakterizas "S.R.-on" detalaj kaj dokumentitaj artikoloj, kiuj foje atingas amplekson de veraj monografioj: ekzemple, tiu de S. Aarse La Fonto de la Arto, pentra, muzika, en kiu estas pritraktitaj la majstroj en tiuj medioj.

Esperanto Lingvo Neklada: Pri la Nederlanda kaj aliaj lingvoj, kun longa postparto pri E-istoj kaj iliaj ideologioj kaj sociaj tuŝpunktoj. Enrigardo en Finnlandon, popolon, lingvojn k.c. de Jussi Jantti. Eugeno Lanti, la Homo kaj la Pensulo: intime informo vortbildo pri li fare de N. Bartelmes, kiu amikiĝis kun la famulo antaŭ pli ol duonjarcento. Kelkaj Australiaj E-istoj ankoraŭ memoras pri la vizito de Lanti en 1939.

Per alloga lingvaĵo Sador Szathmari kritike eksplikas la grandan poemon de Imre Madach, Hungaro. Kalocsay tradukis ĝin en 1924: dua eldono aperis en 1966.

Erasmus Zilles vojaĝis tra ĉiuj horzonoj en 23 (aŭ 24!) tagoj. Aparte interesa ĉi-lande estas lia raportoj pri Sidnejo kaj Nov-Zelando — kion kaj kiujn li vizitis dum restado tie.

La Domo kun la Sep Etaĝoj: Traduko de elstare bona Itala novelo pri malsanetulo senhelpe implikita en la sinistra mekanismo de vere stranga kuracejo. Lian sorton priskribas la aŭtoro per tranĉa sarkasmo, morda ironio, kiu enteksas la tutan tekston.

Lingvo noto: Netransitiva uzo de "turni": — "Li turnis al la paciento. Li returnos hejmen . . . estas malfacile turni.

SECOND ESPERANTO BOOK

by Bertram Potts, N.Z. Esperanto pioneer and author of *Nokto da Timo* kaj *Aliaj Noveloj*. It is a translation of *Children of the Poor*, a best-selling novel in N.Z. The author, John A. Lee, born in Dunedin in 1891, was a ward of the State who gained a D.C.M. and lost an arm in 1914-18 and later became an M.P.

N.Z.E.A. Book service reports spirited advance orders. 272 pages, price 3.20. A review will appear.

ESPERANTO EN N. VIETNAME

1956: *Aperis mem-lernlibro E-a*, 2-voluma, 20,000 ekz.

1959: *Alia*, 18-leciana.

1960: *Duagrada lernolibro*, kaj la unua vortareto *E-Vjetnama*; legolibro en E-o. Ĉiuj lerniloj rapide elĉerpigis.

Hodiaŭ oni planas aperigi pli bonan legolibron kaj *Vjetnama-E-an* vortaron.

La ŝtata *Fremdlingva Eldonejo* jam plurajn jarojn havas E-fakon; la *Vjetnama Demokratia Respubliko* rigardas E-on unu el la oficialaj fremdlingvoj, kaj la ŝtato ĝin utiligas.

La *Vjetnama Pacdefenda Asocio* (fondita 1956) nun decidis starigi propran eldonejon. Dum 15 jaroj la *Asocio E-igis* pli ol 2500 homojn, kiuj ricevis unuagradan ateston; ĉ. 700 el ili ricevis la duagradan. (H. de E. 1 apr. 72.)

IRONIO?

Estas erare laŭtigi, ke nia lingvo promesas al la mond' eterne militanta sanktan harmonion . . . Ni devas propagandi la malon: deklari, pruvadi, ke Esperant-lingve oni povas tutsame kapen-frapi la homfraton, kiel nacilingve. Mi partoprenis kaj partoprenas en Esperantaj movadoj kaj jure asertas, ke tiu deklaro ne estus mensogo. Mi spertis. — Laŭ Sander Szathmari, en *"Sennacieca Revuo"*, nr. 100.

GEEDZOJ AGE DIFERENCEGAJ

En sia romano *"The Well-Beloved"* (la tre amata), T. Hardy prezentas viron kiu enamiĝis al virino, al ŝia filino, kaj al ŝia nepino. Laŭ Desmond Hawkins (*"Thomas Hardy"*, 1950), en 1873 Barono Corneille du Fleurant edziĝis kun la nepino de virino, kiu antrompe lin forlasis antaŭ 41 jaroj.

INTERNACIAJ FERIAJ KURSOJ

Helsingor, Danlando, 23-30/7/72

S-ino Lily Goldsmith sendis al ni foton de la partoprenantoj en tiuj kursoj, gviditaj de S-ro Friis kiu varme salutis la Aŭstraliajn E-istojn kaj kore invitis ilin alesti estontajn kursojn en la bela Danlanda ĉirkauaĵo.

En la internacia altlernejo kunvenis 138 personoj; pri tio legu: *"La Forto de l'Vero"* (Adi), havebla ĉe B.E.A. au per nia Libro-servo.

La impresa foto estas en posedo de S-ino Goldsmith, kaj trovos altan intereson ĝin vidi tiuj homoj, kiuj estis tie au intencas viziti Danlandon.

U.K. EN PORTLAND, USONO

Pli ol 800 homoj el 40 landoj kunvenis en la kongresejo Hilton por la 57-a. Ses registaroj — F. R. Germanujo, Israelo, Belgujo, Japanujo, Norvegujo, Svedujo — reprezente salutis la Kongreson. S-ro Ivan Maddern tiel faris nome de la Aŭstralia E-istaro. Guenther Becker trafsingnife festparoladis. Okazis preskaŭ 50 kunvenoj de diversaj organizoj. Jurnalistoj montris tre grandan intereson pri la movado.

La 58-a okazos en Beogrado, kaj la tiea komitato esperas, ke venos ĉ. 4000 partoprenantoj.

MEMBRARO DE U.E.A.

La revuo *"Esperanto"*, oficiala organo de la U.E.A., estas legata en 88 landoj, sed el pli ol 32.000 membroj de la U.E.A. nur iomete pli ol 7000 estas individuaj membroj; la ceteraj estas asociaj. En la aprila nro estas laŭlanda statistiko. En ĝi Aŭstralio havas 137 individuajn membrojn kaj 214 asociajn: entute 351. Landoj kun pli da individuaj ol asociaj membroj: Brazilo, Finnlando, Sudafriko, Svislando, Usono. Ken Linton estas peranto por la U.E.A.

FRUA PLEDO POR PENSIJOJ

"Por maljunaj, malriĉaj homoj oni devus provizi hejmon kaj komforton . . Laboristo servas sian landon per ŝpato, tiel same kiel pli bonstataj viroj servas ĝin per glavo, plumo aŭ lanceto . . . Devus esti tiel same nature, honore, ke honeste servinta laboristo ricevu pension de sia paroĥo, kiel ke viro de plialta socirango ricevas pension de sia lando, tial ĉar li bone ĝin servadis." — Ruskin: *"Unto this Last"*, 1862.

Aĝ-pensioj legiĝis en Britujo — en 1908.